

*E - PORADNIK
POWIATU SANDOMIERSKIEGO*

Poradnik przygotowany w ramach zadania publicznego realizowanego w formie powierzenia zadania przez Zarząd Powiatu Sandomierskiego

Publikacja bezpłatna

E – Poradnik przygotowany w ramach umowy zawartej z Powiatem Sandomierskim z dnia 1.12.2019 r. o powierzeniu realizacji zadania publicznego POD TYTUŁEM: „ ”

Praca zbiorowa:

Katarzyna Turbiarz – Radca Prawny

Katarzyna Markiewicz - Radca Prawny

Wydawca:

Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego” z siedzibą w Opatowie

ul. Bronisława Ostrowskiego ps. Cichy 1

27 – 500 Opatów

Tel. (15) 868 – 20 – 87

fax. (15) 868 – 20 - 87

e-mail: lgdopatow@o2.pl

<http://www.lgdopatow.pl>

Spis treści

**Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Powiatu Opatowskiego z siedzibą w Opatowie**
ul. Bronisława Ostrowskiego ps. Cichy 1
27 – 500 Opatów

Tel. (15) 868 – 20 – 87
fax. (15) 868 – 20 - 87
e-mail: lgdopatow@o2.pl
<http://www.lgdopatow.pl>

Sandomierz, lipiec 2019

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, edukacja prawna.....	4
2. Mediacje zagadnienia ogólne.....	7
3. Mediacje w sprawach cywilnych.....	8
4. Mediacje w sprawach karnych.....	14
5. Mediacje w sprawach rodzinnych.....	16
6. Mediacje w sprawach gospodarczych.....	17
7. Mediacje w sprawach administracyjnych.....	18
8. Inne sposoby rozwiązywania konfliktów.....	20

1. Wprowadzenie - nieodpłatne porady prawne, edukacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna świadczone są zgodnie z ustawą z dnia 05 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2019.294 tj. z dnia 15 lutego 2019 roku).

Miejsce i godziny świadczenia pomocy w Powiecie Sandomierskim:

<u>Zawichost Punkt nr 1</u>	<u>Sandomierz Punkt nr 2</u>	<u>Sandomierz Punkt nr 3</u>	<u>Klimontów Punkt nr 4</u>
<u>Nieodpłatna pomoc prawna</u>	<u>Nieodpłatna pomoc obywatelska i mediacje</u>	<u>Nieodpłatna pomoc prawna</u>	<u>Nieodpłatna pomoc prawna</u>
ul. Żeromskiego 50	Ul. Mickiewicza 34	Ul. Mickiewicza 34	Ul. Krakowska 15
tel. (15) 836 - 41- 15 wew. 14	tel. (15) 832 - 32- 43 wew. 305	Tel. (15) 832 - 32- 43 wew. 305	Tel. 601 - 760 - 549
Adwokat Aleksandra Narewska - Bidas	Lokalna Grupa Działania Powiatu Sandomierskiego Adwokat Aleksandra Narewska - Bidas	Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego Radca Prawny Katarzyna Turbiarz	Radca Prawny Robert Charszłak
Poniedziałek: 11:30 - 15:30 Wtorek: nieczynne Środa: 11:30 - 15:30 Czwartek: nieczynne Piątek: 11:30 - 13:30	Poniedziałek: 7:00 - 11:00 Wtorek: 7:00 - 11:00 Środa: 7:00 - 11:00 Czwartek: 7:00 - 11:00 Piątek: 7:00 - 11:00	Poniedziałek: 12:00 - 16:00 Wtorek: 12:00 - 16:00 Środa: 12:00 - 16:00 Czwartek 12:00 - 16:00 Piątek: 12:00 - 16:00	Poniedziałek: nieczynne Wtorek: 11:00 - 15:00 Środa: nieczynne Czwartek: 8:00 - 12:00 Piątek: 8:00 - 10:00

Zapisy na wizyty:

Termin wizyt ustalany jest telefonicznie pod nr [0-15\) 832 32 43 wew. 305](tel:0158323243)

Na jaką pomoc może liczyć osoba uprawniona?

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- Poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, sądowym, administracyjnym lub sądownoadministracyjnym;
- Wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego;
- Przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym;
- Sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań;
- Nieodpłatną mediację.

Uwaga !!!

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych:

- z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej?

Z pomocy prawnej udzielanej w ramach punktu nieodpłatnej pomocy prawnej skorzystać może każda osoba, której nie stać na poniesienie kosztów odpłatnej pomocy prawnej i która złoży stosowne oświadczenie.

Pozostałe informacje:

Porady prawne udzielane są w ramach osobistej wizyty osoby uprawnionej w punkcie nieodpłatnego poradnictwa prawnego. Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową lub inne trudności nie są w stanie stawić się osobiście w punkcie porad prawnych pomoc prawna świadczona jest poza siedzibą punktu lub z wykorzystaniem środków komunikowania się na odległość po uprzednim zgłoszeniu w/w faktu pod wskazanym wyżej numerem telefonu oraz złożeniu stosownego oświadczenia.

Edukacja prawna

Edukacja prawna stanowi ustawiczny proces prowadzony wobec obywateli bez względu na wiek. W ramach realizacji zadania z zakresu edukacji prawnej prowadzone są zajęcia dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie podstawowych praw i obowiązków, profilaktyki oraz zwalczania przestępstw oraz funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Celem edukacji prawnej dzieci i młodzieży jest zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu. W ramach edukacji prawnej prowadzone są wykłady teoretyczne jak również szereg zajęć o charakterze praktycznym.

2. Mediacje zagadnienia ogólne

Mediacje stanowią jeden ze sposobów rozwiązywania konfliktów międzyludzkich i polegają na wypracowaniu wspólnego stanowiska w sprawie i zawarcia ugody między stronami przy udziale mediatora.

Mediacje są procesem podczas którego bezstronny i niezależny mediator towarzyszy stronom w procesie uzgodnień wspólnego stanowiska. Mediator nie podziela stanowiska żadnej ze stron konfliktu a jedynie pomaga im w zrozumieniu problemu i pilnuje aby przestrzegali ustalonych wcześniej reguł rozmowy. Co ważne mediator nie narzuca stronom swojego sposobu rozwiązania konfliktu, osoby poróżnione same wypracowują jego rozwiązanie.

Mediacje są dobrowolne i poufne. Mediator – zobowiązany jest do zachowania tajemnicy zawodowej, a co za tym idzie nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z uczestnictwem w mediacji.

Stałym mediatorem może być osoba fizyczna, która:

- 1) spełnia warunki określone w art. 183² § 1 i 2 KPC,
- 2) ma wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji,
- 3) ukończyła 26 lat,
- 4) zna język polski,
- 5) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- 6) została wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego.

Mediacja może być w każdym czasie przerwana przez strony. Powyższe skutkuje skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Mediacje mogą być prowadzone w sprawach:

- Cywilnych w których dopuszczalne jest zawarcie ugody;
- Karnych;
- Rodzinnych;
- Gospodarczych;
- Administracyjnych;

3. Mediacje w sprawach cywilnych

Kwestie dotyczące mediacji w sprawach cywilnych uregulowane są w ustawie z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. U. z 2019. 1460) w dziale II rozdział 1 Mediacja i postępowanie pojednawcze (art. 183¹ kpc i następne).

Kiedy prowadzi się mediację?

Mediacja prowadzona jest przed wszczęciem postępowania sądowego lub za zgodą stron w jego trakcie. Do zamknięcia pierwszego posiedzenia wyznaczonego na rozprawę Sądu może skierować strony do mediacji. Po zamknięciu pierwszego posiedzenia na rozprawie strony mogą zostać skierowane do mediacji tylko na ich zgodny wniosek. W sprawach rozpoznawanych w postępowaniu nakazowym i upominawczym nie jest dopuszczalne kierowanie stron do mediacji. Strony mogą zostać skierowane do mediacji tylko raz w toku postępowania. Wyjątek w tym przedmiocie stanowią sprawy o rozwód i separację kiedy to strony mogą być kierowane do mediacji w każdym stanie sprawy aby umożliwić im wypracowanie wspólnego stanowiska w kwestii alimentów, władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi, spraw majątkowych.

Podstawy prowadzenia mediacji

Mediację prowadzi się w oparciu o:

- umowę o mediację;
- postanowienie sądu kierującego do mediacji

Elementy umowy o mediację

Umowa o mediację powinna zawierać wskazania dotyczące:

- przedmiotu mediacji,
- osobę mediatora lub sposób dotyczący wyboru mediatora.

Umowa mediacyjna nie wymaga formy pisemnej może być ona zawarta poprzez samo wyrażenie zgody na mediację.

Postanowienie sądu o skierowaniu stron do mediacji

Postanowienie Sądu o skierowaniu stron do mediacji zawiera: wyznaczenie mediatora, wyznaczenie czasu trwania mediacji (na okres do trzech miesięcy).

Ważne !!!

Strony mają prawo do wyboru innego mediatora niż ten wskazany przez Sąd oraz mogą wnioskować o przedłużenie terminu trwania mediacji.

Kiedy mediacja nie jest prowadzona lub wszczynana?

Mediacji nie prowadzi się w sytuacji gdy:

➤ strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyraziła zgody na mediację.

Mediacja nie jest wszczynana gdy:

➤ w umowie o mediację strony na mediatora wskazały osobę niebędącą stałym mediatorem, a osoba ta w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji odmówiła jej przeprowadzenia;

➤ stały mediator w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu wniosku o mediację, odmówił jej przeprowadzenia;

➤ strony nie zawarły umowy o mediację, a druga strona nie wyraziła zgody na mediację;

➤ strony zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora i osoba, do której strona zwróciła się o przeprowadzenie mediacji, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji albo druga strona w terminie tygodnia nie wyraziła zgody na osobę mediatora;

Przebieg postępowania mediacyjnego, zawarcie ugody, zatwierdzenie ugody przez Sąd

Po wszczęciu mediacji, mediator przystępuje do ustalenia terminu i miejsca posiedzeń mediacyjnych. Powyższe odbywa się w porozumieniu ze stronami.

Z przebiegu mediacji sporządzany jest stosowny protokół.

Zawarta przed mediatorem ugoda wymaga zatwierdzenia przez Sąd w celu uzyskania mocy prawnej ugody sądowej.

Zatwierdzenie ugody wymaga złożenia w Sądzie stosownego wniosku.

Ugoda podlegająca wykonaniu w egzekucji zaopatrywana jest przez Sąd w klauzulę wykonalności.

Zatwierdzenie ugody następuje na posiedzeniu niejawnym bez udziału stron.

Ważne!!!

Brak wniosku o zatwierdzenie ugody powoduje, że ugoda zawarta przed mediatorem wywołuje skutki prawne ugody pozasądowej – umowy prawa cywilnego.

Wniosek o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem podlega opłacie sądowej w wysokości 50 zł (art. 71 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz. U. 2019.785).

Jeżeli mediacja odbywała się na podstawie postanowienia Sądu o skierowaniu stron do mediacji wniosek o zatwierdzenie ugody nie podlega opłacie.

Sąd może odmówić zatwierdzenia ugody, która:

- Jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego;
- Zmierza do obejścia prawa;
- Jest niezrozumiała lub sprzeczna w swej treści.

Koszty postępowania mediacyjnego

W przypadku mediacji pozasądowej prowadzonej w oparciu o umowę o mediację koszty mediacji określone są przez strony w treści umowy. Koszty mediacji wszczętej na podstawie postanowienia Sadu regulowane są w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 roku w sprawie wysokości wynagrodzenia

i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2016. 921 t.j. z dnia 2016.06.28).

W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora jest zależne od wartości przedmiotu sporu i wynosi 1% wartości przedmiotu sporu nie mniej niż 150 zł i nie więcej niż 2000 zł. W sprawach o prawa majątkowe w których wartość przedmiotu sporu jest niemożliwa do określenia oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 150 zł za pierwsze posiedzenie mediacyjne o po 100 zł za każde kolejne nie więcej jednak niż 450 zł.

Koszty postępowania mediacyjnego pokrywają strony na podstawie wystawionego przez mediatora rachunku.

Wynagrodzenie jest należne mediatorowi bez względu na wynik postępowania mediacyjnego.

Wzór wniosku o zatwierdzenie ugody

Miejscowość i data

Sąd Rejonowy w

Wydział Cywilny

Wnioskodawca: imię, nazwisko, PESEL, adres zamieszkania

Uczestnik: imię, nazwisko, adres zamieszkania

WNIOSEK

o zatwierdzenie ugody zawartej w postępowaniu mediacyjnym

Działając w imieniu własnym w oparciu o art. 183¹⁴ kpc zwracam się z wnioskiem o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem w dniuroku. W załączeniu przedkładam egzemplarz ugody.

podpis

Załączniki:

- ugoda zawarta przed mediatorem w dniuroku,
- dowód uiszczenia opłaty sądowej.

4. Mediacje w sprawach karnych

Postępowanie mediacyjne w sprawach karnych uregulowane jest w następujących przepisach:

- Kodeks postępowania karnego art. 23a, 40 - 42, 107, 492 - 494, 619;
- Kodeks karny art. 53, 66;
- Kodeks wykroczeń art. 45;
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 07 maja 2015 roku w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych (Dz. U. 2015.716 t.j. z dnia 2015.05.25).

Kto może skierować strony do mediacji?

Sąd lub referendarz sądowy a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub inny organ, może z inicjatywy własnej lub za zgodą stron (pokrzywdzonego i oskarżonego) skierować sprawę do mediacji.

Postępowanie mediacyjne prowadzone jest w sposób poufny i bezstronny. Informacje powzięte w toku postępowania nie mogą być wykorzystane dla dalszego prowadzenia postępowania karnego.

Kto prowadzi postępowanie mediacyjne?

Sąd lub referendarz sądowy a w przypadku postępowania przygotowawczego prokurator w postanowieniu o skierowaniu sprawy do mediacji powołują osobę lub instytucję uprawnioną do jej przeprowadzenia spośród osób wpisanych do wykazu, prowadzonego przez sąd okręgowy w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 07 maja 2015 r., w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych (Dz. U. 2015. 716 t.j. z dnia 2015.05.25).

W uzasadnionych przypadkach na mediatora powołana może być osoba lub instytucja spoza wskazanego wykazu.

Lista mediatorów wpisana do wykazu dostępna jest na stronie internetowej każdego Sądu Okręgowego.

Jak długo trwa postępowanie mediacyjne?

Postępowanie mediacyjne prowadzone w sprawach karnych nie powinno trwać dłużej niż miesiąc. Okres jego prowadzenia nie jest wliczany do czasu trwania postępowania przygotowawczego.

Zakończenie postępowania mediacyjnego

Po zakończeniu mediacji z jej przebiegu sporządzane jest sprawozdanie. Sprawozdanie wraz z treścią ugody (w razie jej zawarcia) mediator przedstawia organowi, który skierował sprawę do mediacji.

Sprawozdanie zawiera:

- Sygnaturę sprawy;
- Dane określające mediatora;
- Informacje o wyniku postępowania mediacyjnego;
- Podpis mediatora.

Jaką moc ma ugoda zawarta przed mediatorem?

Ugoda mediacyjna zawarta w sprawie z oskarżenia publicznego stanowi dokument zawierający zgodne stanowiska stron co do sposobu zakończenia sprawy. Nie ma ona mocy prawnej dlatego też w sprawie musi zostać wydany wyrok.

Treść zawartej przez strony ugody brana jest pod uwagę przez Sąd, który w związku z jej zawarciem może:

- Nadzwyczajnie złagodzić karę;
- Uwzględnić wniosek oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze;
- Uznać zawarcie ugody za okoliczność łagodzącą przy wymiarze kary;
- Odstąpić od wymierzenia kary jak również od obligatoryjnego środka karnego we wszystkich przypadkach wskazanych w ustawie.

W sprawie z oskarżenia prywatnego zawarcie ugody skutkuje umorzeniem postępowania. Dopuszczalne jest zawarcie jednej ugody co do wszystkich spraw z oskarżenia prywatnego toczących się między stronami.

Kto ponosi koszty postępowania mediacyjnego?

Koszty postępowania mediacyjnego w sprawach karnych ponoszone są przez Skarb Państwa.

5. Mediacje w sprawach rodzinnych

Celem postępowania mediacyjnego prowadzonego w sprawach rodzinnych jest pomoc stronom w wypracowaniu wspólnego stanowiska w kwestii:

- wysokości świadczeń alimentacyjnych,
- wykonywania władzy rodzicielskiej,
- kontaktów rodzica z dzieckiem,
- sporządzenia planu wychowawczego,
- przyznania jednemu z małżonków mieszkania,
- określenia sposobu korzystania z mieszkania,
- podziału majątku wspólnego.

Mediacji nie przeprowadza się w sprawach o:

- ustalenie macierzyństwa,
- ustalenie ojcostwa,
- zaprzeczenie ojcostwa,
- przysposobienie,
- unieważnienie małżeństwa,
- pozbawienie bądź zawieszenie wykonywania władzy rodzicielskiej.

Ponadto mediacji nie wszczyna się gdy jedna ze stron jest uzależniona od narkotyków, alkoholu bądź jest chora psychicznie jak również gdy w rodzinie występuje przemoc albowiem powyższe okoliczności naruszały by zasadę równości stron w postępowaniu mediacyjnym.

Odnosząc się do kwestii proceduralnych dotyczących przebiegu mediacji oraz jej skutków zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego przytoczone powyżej w pkt. 2 mediacje w sprawach cywilnych.

6. Mediacje w sprawach gospodarczych

Postępowanie mediacyjne w sprawach gospodarczych regulowane jest przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego art. 183¹ kpc i następnym.

Korzyści wynikające z mediacji w sprawach gospodarczych

Skutecznie przeprowadzona mediacji zapewnia szybkie załatwienie sprawy a co za tym idzie wypracowanie stanowiska stron co do sposobu wykonania zobowiązania. Dzięki temu przedsiębiorca może w sprawny sposób uzyskać zapłatę za wydane towary lub świadczone usługi. Decydując się na postępowanie mediacyjne strony zyskują stu procentową kontrolę nad postępowaniem mediacyjnym jego przebiegiem i zakończeniem.

Mediacja w sprawach gospodarczych możliwa jest nie tylko na etapie postępowania sądowego ale również na etapie zawierania umowy z kontrahentem. Wystarczy aby

w treści umowy zawarte zostały postanowienia dotyczące rozwiązywania potencjalnych konfliktów w drodze mediacji.

Strony umowy zgodnie mogą ustalić osobę mediatora właściwą do prowadzenia mediacji.

Do mediacji mogą być kierowane wszystkie sprawy gospodarcze w których dopuszczalne jest zawarcie ugody m.in. sprawy o zapłatę, wykonanie umowy, ustalenie odszkodowania.

Przykład klauzuli umownej dotyczącej ewentualnego rozstrzygnięcia sporów w drodze mediacji:

Wszelkie spory wynikające z przedmiotowej umowy będą rozwiązywane w drodze mediacji przez mediatorów z Ośrodka Mediacji w, zgodnie z postanowieniami regulaminu w/w Ośrodka obowiązującymi w dniu złożenia wniosku o mediację.

7. Mediacje w sprawach administracyjnych

Problematyka związana z mediacją w sprawach administracyjnych uregulowana została w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. 2018.2096 t.j. z dnia 2018.11.05) w rozdziale 5a.

Kiedy może być przeprowadzona mediacja i jaki jest jej cel:

Mediacja może być przeprowadzona w toku postępowania jeżeli charakter sprawy na to pozwala. Celem mediacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, a nadto ustaleń w odniesieniu do jej załatwienia.

Kto jest uczestnikiem postępowania mediacyjnego:

Uczestnikami mediacji mogą być strony postępowania oraz organ prowadzący postępowanie.

Skierowanie sprawy do mediacji jest możliwe jeżeli strony wyraziły zgodę na jej przeprowadzenie. Wówczas organ wydaje postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji.

Jak długo trwa postępowanie mediacyjne?

Organ administracji wydający postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji odracza termin załatwienia sprawy na okres do dwóch miesięcy. Na zgodny wniosek stron termin ten może ulec przedłużeniu o jeden miesiąc.

Kto może być mediatorem?

Mediatorem może być osoba fizyczna korzystająca z pełnej zdolności do czynności prawych i z pełni praw publicznych w szczególności wpisana na listę stałych mediatorów.

Jeżeli stroną mediacji jest organ prowadzący postępowanie mediatorem może być wyłącznie osoba wpisana na listę stałych mediatorów lub do wykazu instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego, lub mediator wpisany na listę prowadzoną przez organizację pozarządową lub uczelnię, o której informację przekazano prezesowi sądu okręgowego.

Przebieg postępowania mediacyjnego:

Po wszczęciu postępowania mediator zapoznaje się z aktami sprawy. **Postępowanie mediacyjne odbywa się z wyłączeniem jawności. Zarówno mediator jak i uczestnicy postępowania zobowiązani są do zachowywania w tajemnicy wszelkich faktów co do których podjęli wiadomość w związku z prowadzonym postępowaniem. Z przebiegu mediacji sporządzany jest protokół.**

Koszty mediacji:

Mediatorowi prowadzącemu postępowanie przysługuje prawo do wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków, chyba że zrzekł się wynagrodzenia. Koszty wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji pokrywa organ administracji publicznej, a w sprawach, w których może być zawarta ugoda - strony w równych częściach, chyba że postanowią one inaczej.

Skutki postępowania mediacyjnego:

Jeżeli w toku mediacji ustalone zostaną kwestie dotyczące załatwienia sprawy w granicach prawa organ administracji publicznej dokonuje rozstrzygnięcia sprawy zgodnie z poczynionymi ustaleniami zawartymi w protokole z mediacji.

8. Inne sposoby pozasądowego rozwiązywania sporów

Kodeks postępowania cywilnego w części piątej zawiera uregulowania dotyczące sądów polubownych (arbitrażu).

Kiedy stosuje się przepisy o arbitrażu?

Przepisy dotyczące sądów polubownych stosuje się w sprawach w których miejsce postępowania znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Kto ustala miejsce postępowania?

Miejsce postępowania wskazują jego strony. W przypadku braku powyższych ustaleń miejsce postępowania określone jest przez sąd polubowny z uwzględnieniem przedmiotu sprawy, jej okoliczności oraz dogodności dla stron.

Jakie sprawy podlegają pod właściwość sądów arbitrażowych?

- Spory o prawa majątkowe za wyjątkiem spraw o alimenty;
- Spory o prawa niemajątkowe jeżeli mogą być przedmiotem ugody.

Czym jest zapis na sąd polubowny?

Zapis na sąd polubowny to umowa stron poddająca spór pod sąd polubowny. Powinna ona zawierać określenie przedmiotu sporu lub stosunku prawnego z którego on wynika.

Zapis na sąd polubowny powinien mieć formę pisemną.

Skład sądu polubownego

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
Powiatu Opatowskiego z siedzibą w Opatowie
ul. Bronisława Ostrowskiego ps. Cichy 1
27 – 500 Opatów

Tel. (15) 868 – 20 – 87
fax. (15) 868 – 20 - 87
e-mail: lgdopatow@o2.pl
<http://www.lgdopatow.pl>

Liczba członków składu sądu polubownego może zostać określona przez strony sporu. W razie braku powyższych uregulowań skład sędziowski liczy trzech arbitrów. Arbitr wybrany przez strony może zostać w każdym czasie odwołany. Strony mogą określić sposób powołania arbitrów.

Kto może zostać arbitrem?

Arbitrem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, bez względu na obywatelstwo.

Arbitrem nie może być sędzia państwowy za wyjątkiem sędziów w stanie spoczynku.

Przebieg postępowania przed sądem polubownym

W postępowaniu przed sądem polubownym stronom należy zapewnić równe traktowanie. Postępowanie przed sądem polubownym rozpoczyna się w dniu, w którym pozwanemu doręczono pismo zawierające żądanie rozpoznania sprawy w postępowaniu przed sądem polubownym (wezwanie na arbitraż).

Strony mogą uzgodnić język w którym będzie prowadzone postępowanie. W braku powyższych ustaleń języku postępowania decyduje sąd polubowny. W terminie uzgodnionym przez strony lub, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, w terminie wyznaczonym przez sąd polubowny powód powinien wnieść pozew, a pozwany może złożyć odpowiedź na pozew. Do pozwu i odpowiedzi na pozew strony mogą dołączyć dokumenty, jakie uznają za stosowne.

Postępowanie umarzone jest jeżeli powód nie wnieśli pozwu w ustalonym terminie.

Postępowanie przed sądem polubownym może zakończyć się wyrokiem tego sądu lub ugodą.

Wzruszenie wyroku sądu polubownego - skarga o uchylenie wyroku

Wyrok sądu polubownego może być uchylony na skutek skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego.

Żądanie uchylenia wyroku jest dopuszczalne gdy:

- brak było zapisu na sąd polubowny, zapis na sąd polubowny jest nieważny, bezskuteczny albo utracił moc według prawa dla niego właściwego;

- strona nie była należycie zawiadomiona o wyznaczeniu arbitra, o postępowaniu przed sądem polubownym lub w inny sposób była pozbawiona możliwości obrony swoich praw przed sądem polubownym;
- wyrok sądu polubownego dotyczy sporu nieobjętego zapisem na sąd polubowny lub wykracza poza zakres takiego zapisu, jeżeli jednak rozstrzygnięcie w sprawach objętych zapisem na sąd polubowny daje się oddzielić od rozstrzygnięcia w sprawach nieobjętych tym zapisem lub wykraczających poza jego zakres, wyrok może być uchylony jedynie w zakresie spraw nieobjętych zapisem lub wykraczających poza jego zakres; przekroczenie zakresu zapisu na sąd polubowny nie może stanowić podstawy uchylenia wyroku, jeżeli strona, która brała udział w postępowaniu, nie zgłaszała zarzutów co do rozpoznania roszczeń wykraczających poza zakres zapisu;
- nie zachowano wymagań co do składu sądu polubownego lub podstawowych zasad postępowania przed tym sądem, wynikających z ustawy lub określonych przez strony;
- wyrok uzyskano za pomocą przestępstwa albo podstawą wydania wyroku był dokument podrobiony lub przerobiony;
- w tej samej sprawie między tymi samymi stronami zapadł prawomocny wyrok sądu.

Wykonalność wyroku sądu polubownego

Wyrok sądu polubownego oraz ugoda przed nim zawarta mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu lub ugodą zawartą przed sądem po ich uznaniu przez sąd albo po stwierdzeniu przez sąd ich wykonalności.

